

פרשת תצוה - מנהיג הנושא את העם על לבו

פרשת השבוע עוסקת בבגדי הכהן הגדול, בגדים יקרי ערך שנועדו לסמל את מעמדו המכובד של הכהן, ואת העובדה שהוא נבחר לשרת את העם. בבגדי הכהן הגדול, שנעשו "לכבוד ולתפארת" (ח', ב'), מופיעים שמותיהם של שניים עשר שבטי ישראל שתי פעמים, אך בסדר שונה. על כתפות האפוד היו שתי אבני שוהם, ועליהם חקוקים בפיתוחי אומן שמות בני ישראל, "ששה משמותם על האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן השנית" (כ"ח, י'); ועל האפוד עצמו היה חושן משפט, ושמות בני ישראל מסודרים בו בארבעה טורים.

והנה, על שתי אבני השוהם שעל כתפות האפוד היו חקוקים שמות בני ישראל לפי סדר תולדותם, כדעת רש"י (שם כ"ח, י'), דהיינו: על האחת- ראובן ושמעון לוי יהודה דן ונפתלי, ועל השנית- גדש אשר יששכר זבולון יוסף ובנימין. על פי סדר זה ישנן הוכחות בכל צד כ"ה אותיות, וזאת כדי שלא יהא שוני בין השבטים, כסדר תולדותם. וסדר שני בחושן המשפט אשר עליו היתה משובצת זהב גדולה ובתוכה ארבעה טורי אבן, ובכל טור מארבעת הטורים שלש אבנים, כל אבן בצבע שונה כצבע דגלו של אותו השבט. כלומר, על כתפות האפוד שמות השבטים כתובים לפי סדר לידתם וכך צריך לציין אותם. אך כאשר שמים את שמותם על הלב, בחושן המשפט צריך להדגיש כי המשפט אחד הוא לכלל בני ישראל, ולכן "משובצים זהב יהיו במלאותם" (כ"ח, כ').

מסביר הרב מרדכי אליהו זצ"ל: "ללמדנו, כי לכל שבט ייעוד אחר ומנהגים אחרים ועל כל שבט להמשיך במסורת שלו הנרמזת על ידי הצבע השונה שיש לכל אבן אך כולם מאוחדים ומלוכדים במשבצת זהב. מבגדי אהרן הכהן למדים אנו את אחדות ישראל האמיתית מהי, אמנם שבט שונה בהנהגותיו; אך המשפט אחד הוא לכולם. מצד אחד, צריך כל שבט לשמור על העניין המיוחד רק לו; אך מאידך, כולם כלולים בתורה אחת, חוקה אחת ומשפט אחד. זו היא אחדות ישראל באמת."

כותב הרב משה צבי נריה זצ"ל בספרו נר למאור כי: "חושן המשפט- משפט בני ישראל- אינו ניתן על לב שאינו ראוי לכך, למי שלבו נתון לצרכי עצמו, לדאגת כבודו הפרטי, ולחיזוק מעמדו האישי. חושן המשפט של כלל ישראל נתון למי "שלבו הוא לב כל קהל ישראל". הלב הטהור, שכל כולו נתון הוא לכלל, אין פרטיותו חוצצת בינו ובין הכלל. שותף הלב לצערו של כל אחד ואחד, נושא בעולו, סובל את סבלו וכואב את כאבו. מחשבותיו סובבות-

הולכות מן הכלל אל הפרט: מה יכול אני לעשות למען פלוני, ובמה יכול אני להקל על אלמוני, איך ניתן לעזור למשפחה זו בצרתה, ואיך לתמוך- לסמוך את האחרת להוציאה ממצוקתה.

כך מתאר הרמב"ם את דמותו של מנהיג העדה: "ויהיה חונן ומרחם לקטנים וגדולים ויצא ויבוא בחפציהם ובטובתם ויחוס על כבוד קטן שבקטנים... ויסבול טרחם ומשאם ותלונתם וקצפם כאשר ישא האומן את היונק. רועה קראו הכתוב "לרעות ביעקב עמו" ודרכו של רועה מפורש בקבלה "כרועה עדרו ירעה בזרועו יקבץ טלאים, ובחיקו ישא עלות ינהל". **אבני השוהם על כתפי אהרן סימלו את מלוא הכובד של שבטי ישראל לתולדתם, כשהם נשענים ונישאים על הכתפים הנאמנות, כתפי אב מסור הנושא בעול בניו במעלות ובמורדות.**

האורים והתומים אינם נענים לשאלת כל דורש ולא לכל כהן הלובשם. כשהם נצמדים ללב שאינו ראוי להם נשארים הם כאבנים טובות בעלמא. אבנים דוממות, כהות, ואילמות, אין הן מאירות מתממות ומשלימות דבריהן. אין הדיבור בהן- בלי יאיר אורן, בלי נשמע קולן.

רק כשהן באות במגע עם לב טהור ושלם, מלא חסד ורחמים, רק אז הן מתמלאות באות חיים, רק אז האותיות בולטות ומצטרפות, מנחות, מדריכות ומשלימות."

מנהיגי חינוך יקרים,

כמובילים, ומנהיגים אנו נושאים סוג של אבני שוהם על כתפינו, ואבני חושן על ליבנו, נושאים באחריות ובאהבה גדולה כל אחד מתלמידנו, מורינו וביחד פועלים ודואגים לצמיחתם כפרטים וכולם ביחד כקהילה. אנו מתפללים להיות ראויים כשליחים מסורים לשאת בעול שהוא זכות ולדאוג בזמני אתגר והצלחה.

בשבוע הבא נציין **40** שנה לפטירתו הרב צבי יהודה זצ"ל אשר בדורנו היה משמש בקודש ונשא את שמות בני ישראל על כתפו ועל ליבו בעוז, בענווה,

[באמונה ובאהבה. \(מוזמנים למצגת על מידותיו ומשנתו\)](#)

הרב הדגיש כי יש צורך בשני דברים: **ריבוי אמונה וריבוי אהבה.**

אהבה היא חכמה גדולה, השקפת עולם גדולה וטהרת נפש גדולה, ועוד הסביר הרב את הפסוק "הלל אומר: הוי מתלמידיו של אהרון, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". הלל לא אמר: אוהב את הבריות כדי לקרבן לתורה, אלא "אוהב את הבריות". זהו ערך חשוב מחמת עצמו, לא לצורך משהו אחר. שנזכה בע"ה כולנו להרבות באמונה, להרבות באהבה ולהיות ממשיכי דרך.

שבת שלום ומבורך שושנה נגר